

Кроасан и кафе

Скици и ноти от добрата стара Европа
и от още по-старата Африка

Даниела Найберг

Даниела Найберг

и от още по-старата Африка
скици и ноти от добрата стара Европа

25 юни: Силвър Лейк-Лисабон

Тръгваме рано. Три часа сън преди това, което естествено не е сън, ами примижикване в очакване на алармата в четири. На крак сме преди нея. Докато съм полу-спала, полу-не-спала, съм интервюирала един композитор, когото планирах да интервюирам през април, но така и не стигнах до него. Е, стигнах го точно тази нощ. Несвършената работа не прощава.

На тръгване от наше село – сърничка. По някое време – слънце зад облак. Приближавайки летището – дъга.

На летището в Портланд на седалката за изхода към самолета – забравена гривна. Ще я дам на някое момиченце.

Сега да видим какво означават знаците. И сънищата.

Наближаваме Лисабон.

30 юни

Humberto Delgado Airport, Лисабон

Чудо. Направо. Или силни ангели. Добри хора на пътя. И едното, и другото. На аерогарата в Лисабон сме. Чакаме информацията за полета ни за Казабланка, откъдето ще хванем друг за Маракеш. Още осмисляме случилото се. Припомням си коментар на Ана-Мария. Мамо, има ли начин да тръгнеш нанякъде и всичко да е “като хората”? Ами те, „хората“, маме, обикновено не си забравят фотоапарата в такси, спряно в центъра на Лисабон, отивайки на среща на едно друго място. Естествено, не знаем номера на таксито. Помним само, че шофьорът кара бавно, има бели коси и слуша Бах... Изключително полезно.

Така... Вървим бавно из алеята на LxFactory и търсим книжарницата, в която сме се уговорили среща с нашите португалски приятели Ана и Даниел. Вече сме разбрали, че камерата я няма и бавно сме липсали на фотоапарат при предстоящото ни миткане из широкия свят. Подминаваме книжарницата, защото още не знаем на кой свят сме, питаме, връщаме се, влизаме и тъкмо съм изписала в търсачката една-две ключови думи за таксито и съм намерила един телефон, и ето ги Ана и Даниел се появяват на вратата. Радваме се на срещата. Питат ни как сме. Изплюваме камъчето. Номер на колата/шофьора? Не знаем. Знаем само, че шофьорът не говори английски, на възраст е и слуша Бах. Аха... Даниел звъни пробно на номера, който съм открила. Вижте, едни наши приятели преди малко са си загубили... Главите, ама не го казва. Обяснява за камерата. Допълва, че сме пътували от центъра до LxFactory. Ами,

сеньор, ние имаме 250 коли. Единственото, което може да се направи, е да изпратим съобщение до всички коли.

За улуснение, като описвам таксито - черно със зелен покрив, Даниел пояснява, че повечето компании в Лисабон използват точно тези цветове. Браво.

Решаваме, че няма да си разваляме вечерта с някаква си камера. Отиваме да проверим ситуацията в един ресторант, който е на покрива на LxFactory. Самото фактори действително е бивша фабрика, изоставена и предоставена на артисти да правят с нея каквото намерят за добре. Артистите, естествено, се развихрили. Ресторантът на покрива се оказва много „cool”, съответно твърде населен и твърде тренди за нас. Ако речем да си кажем нещо, ще трябва да викаме. Мерси.

Тръгваме към местен бразилски ресторант, в който сервират всякакви риби-раци-и-щуки. На някои маси раздадоха чукчета и част от гостите здравата чукаха по главите на огромните рачешките щипки. Хора, това май е някакъв вид терапия, а? Смея си се.

Препълнено с народ. Истински здравословно място.

По предложение на Даниел опитваме нещо, което можело било да се яде само ако знаеш как да измъкнеш морските дарове от продълговатите им черупки. Без чук. При този вид храна също така е добре да не си облечен в бяло. Или пък да умееш да се пазиш от летящи обекти. Като приключихме с това упражнение, попитах Даниел какъв би бил най-типичният португалски десерт. Ами, мляко с ориз. Нямаха сутлящ, та опитахме крем карамела, познат тук като пудинг.

След кафето Ана казва: „Мисля, че е добра идея да звъннем отново на онази компания. Само че ще се обадя отвън, че тук е малко шумничко“. В знак на потвърждение от съседната маса се чу едно „трак“ по главата на един рак. Бразилски съдийски чук без право на обжалване.

Ана излезе. Говорì, говорì.... Платихме, излязохме, тя още на телефона.

Прекъзвам.

Трябва да си чекираме багажа за Маракеш. Пътуваме през Казабланка.

Опашката е застинала като змия на припек. Дебеличка една такава и с всякакви шарки. Докато чакаме, вадя бележника, че à сме стигнали Мароко, à мароканските впечатления са натикали лисабонските в лисича дупка; нищо утрешно написано не може да се сравни с днешното.

Пряската нота е като пресен хляб. Ухае. Още диша въздуха на мястото, в което е родена. Утрешната... Утрешната вече е рефлектираща. Вече е друга. Ако изобщо дойде.

Ана говори и прави възторжени жестове към нас. Аз гледам невярващо, щото когато Даниел се обади, първо не знаехме стопроцентово дали това действително е компанията, чието такси бяхме наели и второ, дори да беше същата, ако там има 250 коли... Плюс това един Господ знае кой се е качил след нас. Сега Ана махаше възторжено, защото добрият сенър, който караше бавно и слушаше Бах се беше обадил да каже, че камерата е у него. Разбрахме се да тръгнем към апартамента на Даниел с уговорката (с този оператор), че ще чакаме нашия сенър на съответния адрес.

Чакахме, чакахме... Една чаша вода, втора. Едно порто... Второ. Майтап, Уили. Макар че към полунощ вече хич не ни беше до майтап. За Даниел и Ана предстоеше конференция рано в събота, за нас с Гари – ранен полет до Мароко.

Попочудихме се и Ана пак грабна телефона.

...

Още сме на летището в Лисабон в очакване на полета до Мароко. Пътуваме с Air Maroc. Но самолетът закъснява, самолетът закъснява...

Междувременно сменяме изхода. Сядаме, чакаме. Вадя лаптопа. Той е тя и се казва Абла, ябълка, на която един магьосник е инсталирал познатата операционна система, та говорим един език.

Разбра се, че чакането ще е дълго и докато седим аз пресипвам бележките, правени на коляно в електронното тяло на Абла. Тя го понася леко. Нали е "Air". След това пак сменяме изхода. Научаваме за промяната не от официален анонс, а от група пътуващи за Казабланка, с които се носим като ято от гейт на гейт. Както отбеляза едно мило момиче с черна забрадка, има нещо мило в ситуациите със закъснелите полети. Хората се опознават. Разбират кой е тръгнал на почивка, кой откъде се връща и колко деца има. Помагат си с информацията откъде да си купят вода, къде и какви стендове работят и прочие такива подробности. Гари обсъжда подробностите, аз си лея бележките.

Та, снощи. След поредното обаждане на Ана става ясно, че човекът нямало било да дойде до адреса на Даниел, защото вече си се бил прибрал да спи. Прибрал е и камерата.

И сега? План А – на другата сутрин, т.е. днес, се опитваме да се обадим и разберем дали човекът е на работа; план Б – докарват камерата до адреса на Даниел някой ден, но все пак този месец. Даниел я дава на колега, който ще пътува до Малта за участие в конференцията на Dance Studies Association през юли, в която моя милост ще представи доклад на тема “Who has the right to perform abroad?”.

Прибираме се в нашето хотелче с една надеждица бледа, че на другата сутрин като станем, то и нашият домакин ще е станал, т.е. ще можем да го помолим да се обади на компанията, която ведро ще отговори, че човекът също е станал и някъде вече върти ли, върти геврека.

...

Сменили сме поредния гейт, настроени никъде повече да не мърдаме. Купили сме си вода и чакаме на монитора да се появи полета до Казабланка. Казабланка-та обаче проблясва на електронното табло като мираж.

30 юни. Осем сутринта.

Офисът на Антонио е отворен. Антонио – там. Обяснявам с неудобство за блейките, които са си забравили камерата в едно такси. Давам номера на компанията и тук отново се преминава през подробностите по случката. Междувременно една двойка гости си тръгва и Антонио естествено се чувства длъжен им обърне внимание. Той ми подава телефона, като ме уверява, че операторите говорят английски. Поемам слушалката. В нея – класическа музика. Ха-ха. Както каза Ана снощи, като се обадила и като чула класическа музика, решила, че е добър знак. Слушането на класика на ранина в моя случай покрива изкачването ми до горния етаж, където е нашата стая, дописване на важен имейл, допиване на дълго кафе и затваряне на раничката. В един момент чувам: Estou! [Що] – „Ало“... „Що!“ казвам, щем ли на английски? Не щем, отговарят. Щем на португалски. Момент, казвам и тичам по стълбите да видя къде е Антонио. Моят португалски не е и пеленаче даже, някакъв ембрион, плод на гол ентузиазъм. И дотук с „голотата“. В разговорника съм прочела какви ли не фрази (Елеш тейен дойш мъръвильозуш филиуш и петдесетина подобни), но никоя от тях не ми върши работа сега.

Антонио дава адреса. Човекът идва след двайсетина минути и първото нещо, което прави е да размаха победоносно камерата.

Взехме си довиждане с нашия домакин. Той: „Нали осъзнавате, че това е шур късмет?“ Кимаме утвърдително и – скок в таксито. Аха да кажа „запрашваме“ към аерогарата, ама ще е преувеличено. Вече споменах, че човекът кара внимателно. То, оказа се, нямало и закъде да бързаме толкова...

На всяка цена трябва да благодарим и чрез имейл на компанията и на добрия човек от кола 133.

Все още 30 юни. На летището в Казабланка

Естествено, с това огромно закъснение от Лисабон сме пропуснали полета си за Маракеш. Следващият е след шест часа. Три са изтекли.

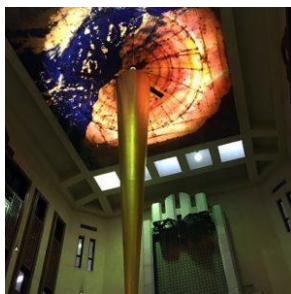
Лисабон, Лисабон...

Три дни и четири нощи там. Последният следобед отделен за Белем: <https://www.travel-in-portugal.com/lisbon/belem>

Два дни изцяло посветени на конферентните теми на ICTM и работната група по аудиовизуална етномузикология. Внимание към докладите, филмите и разговорите с колеги... Две вечери – фадо, една по-дълга обедна почивка за музей. Музеят носи името на колекционера-мултимилionер от арменски произход Gulbenkian. На какво ли не се натъкваме в този музей. И му се радваме. Научаваме нови неща. <https://gulbenkian.pt/museu/>. За Белем един следобед не е достатъчен. Но така е с тези пътувания. Нафора – тук, нафора - там; поемаш, колкото да се захраниш. Ако искаш повече – отваряш си читанките и четеш. На роднини и близки показваш албумите, като много внимаваш да спреш навреме. С тази грижа ето например един силно редуциран [Lisbon June 2018](#)

...

Шестте часа на летището в Казабланка изтекоха. Време е да литнем за червения град Маракеш.

Марокански скици 2018

4 юли

Научили сме толкова много от престоя ни в Мароко, че смиламе преживяното като камили. Току що сме се качили на малък аероплан за Лисабон, откъдето летим за Рим. Десетина минути пълзим по площадката за излитане и току кривваме вляво вдясно. Малко е да се каже, че преживяването ни в пустинята беше незабравимо. Тук аха-да започна да описвам споменатата незабравимост и чувам гласа на Гари: „С тази скорост пътуването ни се очертава въздлъжко; пилотът изглежда в момента решава накъде да тръгне.“ Хихикаме и междувременно се отлепяме от земята.

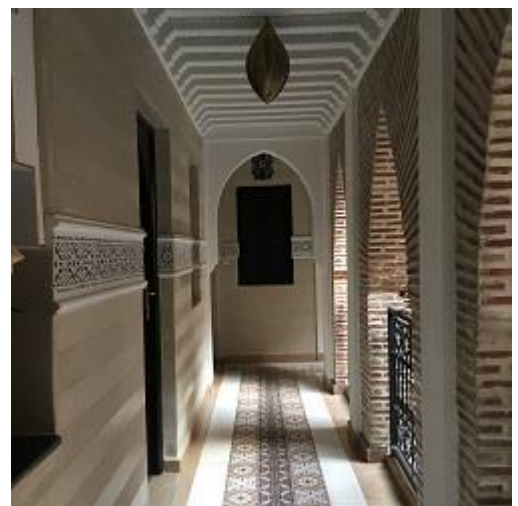
Набираме нужната височина и изваждам Абла-лаптопа. За дюните съм си намислила да драсна нота. За светлосенките следобед. За формите на пясъчните хълмове пред залез. За сипкавата пелена преди да се слегне и надипли, когато вятърът утихне. За червеникавия й оттенък. За абсолютната тишина. Когато няма китайски туристи наоколо. А има, да, има и други хора наблизо. В кемпа сме десетина души, между които и три китайки. Всички сме дошли с камили. Буквално сме разбрали какво значи да се движиш със скоростта на камила. С пет километра в час. Пак сме ноомер едно...

Голямото закъснение на Air Могосо на 30-ти юни стана още по-голямо, та кацнахме в Маракеш в полунощ. На гарата – Мубарак. Знаем предварително, че е от старо берберско племе и че е израснал в пустинята. Буквално. Семейната фирма „Номадик Трайбс“ е сдружение на братя, в което всеки се е специализирал в говоренето на даден чужд език. Мубарак е следвал лингвистика и освен берберски, арабски и английски, се справя и с още три-четири-пет други езика. Живее на колела, защото прави турове постоянно и развежда из страната птици като нас. За Мубарак и номадик трайбс (<http://www.nomadictribestours.com/>) сме разбрали от приятели,

които вече са ползвали услугите на фирмата. Много сме им благодарни. Но когато се приземихме, още не знаехме колко много.

Нашият водач ни завежда в хотел, в който ще останем само няколко часа. А не е за само-няколко-часа този хотел... Това си е място и да си стигнеш спокойно, и да си легнеш бавно, и да станеш, пък да се разходиш из града, пък пак да му се зарадваш на тоз хотел с всичките му кривки, чупки и изрисувани плочки... Но тез часове за кротки радости ние сме ги прекарали на летището в Казабланка. Нейсе. Ще дойдем пак. Ей го къде е.

Закуската – чудна. Маслините. Сушените плодове. От хиляда и една нощ само една и то кратка.

Мубарак идва рано. Прекарваме един час за разходка из Маракеш, колкото да видим старинната част на града с джамията, да усетим атмосферата, да обменим пари и се качим на джипа. Едно евро е плюс-минус десет драхми. Едночасовата ни разходка из старата част на града (медина-та) на Маракеш според Мубарак е достатъчна, защото след пътуването до пустинята ще поемем на север към Фез, а да се види медината на Фез далеч повече си струвало времето.

Нашият тур (след пристигането ни в Маракеш на 30-ти юни в Riad Challah and Spa) по програма изглеждаше така:

1 юли

Marrakech – Dades Gorges. Пътуване през Атласките планини с най-висока точка Tizi-N-Tichka (2260 m). Първа спирка – Kasbah of Ait Benhaddou, който е включен в списъка за световно културно и природно наследство на UNESCO (<https://whc.unesco.org/en/list/444>). Ouarzazate и Taourirt Kasbah. Спускане на юг към долината-клисура Дадес, преминаване през долината на розите и долината на палмите Skoura. Нощувка в хотел (riad) в долината.

2 юли

Пътуване от долината Дадес до пустинята Мерцуга (Merzouga). Време за долината. Хващане на пътя за Tinghir и Toudra Gorges. Спирка за да се види клисурата Тудра, която е известна притегателна дестинация за катерачи. Преминаване през Palm Grove и Erfoud, където има работилница за фосили (вкаменелости от пра-времена). Отправяне към Rissani и пустинята Сахара в Мерцуга. Подготовка за язденето на камили през пустинята. Любуване на залеза. Вечеря край огъня. Нощувка наред дюните в палатков лагер.

3 юли

От Мерцуга до Фез. Сутринта – яздене на камилите от палатковия лагер до близкото селце. Мятане на джипа и отпрашване за Фез. Преминаване през различни природни забележителности (долината Ziz и най-големия горски масив на Мароко).

4 юли

Преди обяд разглеждаме Фез, следобед се отправяме към аерогарата.

...

Та за дюните бях почнала да пиша. За цвета на пясъка следобед. За цвета на пясъка пред залез. За червеникавия оттенък на диплите. За абсолютната тишина. За вятъра, който размята пясъчните пелени както си иска. И те се слягат леко. Никога по един и същ начин. Панта Рей сред дюните. А когато и вятърът стихне, оглушителна тишина.

Стигнахме лагера и нашият водач-камилар Мустафа е оставил камилите да пасат. След като двамата с Гари сме се любували на залеза, докато слънцето напълно потъне зад хълма, любимият мъж се е прибрал в лагера, а аз съм се кротнала сред дюните като кацнал на едно

дърво и там си седя. Не ми се прибира в лагера. Мисля си за отшелниците, които избират тъкмо пустинята за да останат насаме със себе си.

От Мустафа сме разбрали, че само мъжките камили работели. Женските се грижели за малките. От Мубарак пък сме научили, че камилите избирани за работа се „чувствали“ по-добре от останалите. Защото се възприемали като полезни. Сред камилите имало йерархия такава, че когато се подготвял керван, най-отпред трябвало да бъде поставена най-възрастната и опитна камила. Ако се случело за водач да се сложи по-неопитна камила, то по-старата отзад я хапела. Недоволна. Какво знаеш ти бе, дребен? Още имаш бяло около устата...

Камилите били интелигентни и добри по природа.

Научаваме също, че много помнели. Ако стопанин обидел верблюда си вербално и невербално, то той можел години наред да мълчи, но идвало момент, в който нищо-непдозирацията насилник се озовавал зад гърба на камилата си. Точно зад задните ѝ крака. Тогава... Тогава настъпвал мигът за разплата. След седем и повече години.

Камилата на Гари пееше. Мустафа каза, че била щастлива. Усмихнах се. Любимият мъж е музикант все пак и една пееща камила много му отиваше. Моята камила имаше на гърба си отличителен белег: 50. И беше много симпатична. Симпатичен. Но не беше петдесетгодишен със сигурност. Допаднахме си.

...

Как само си мислех, че от Фез ще излетим до Лисабон (по разписание), в Лисабон ще се прекачим на самолета за Рим (все така по разписание), в Рим ще останем да ноцуваме в хотелчето за транзитни пасажери край летището (по предварителен план и резервация) и на другата сутрин ще се метнем на метлата за Малта. Да, ама не. TAP Portugal закъсна с излитането си от Фез с час – точно колкото ни беше нужно да се прехвърлим на самолета за Рим.

Кацаме в Лисабон с едночасово закъснение, но незагубили надежда, преминаваме като вихър през всички коридори и препятствия за да стигнем с изплезени езици до гейта на самолета за Рим, в момент в който пътниците вече са се качили, но самолетът още не е излятел. Служителите-пропускатели все още са там. Поглеждат ни едно особено без да ни се радват. Ами вижте, бордингът е комплитид. Ами ние разбираме, че бордингът е комплитид, ама самолетът още не се е отлепил. Бихте ли попитали дали ще ни вземат? Служителят се обажда,

разменя две думи и казва: Ами вас могат да ви вземат, но багажът -- не. Е, мерси. Обригада. После пък да го търсим него.

И сега? Ами сега – на опашката пред гишето на customer service. Една опашка, на която никой не изглежда щастлив. Детенце плаче. Минават 40 минути. Ако имаме късмет, след още 40 може и да стигнем гишето. Горките служители. Какво ли е постоянно да се чувстваш без вина виновен за несъстоятелността на компанията за която работиш.

Вадя бележника. Къде съм видяла толкова свободно време... Помолвам Гари да седне на една пейка в близост. Няма смисъл да висим и двамата. Пък и сега е моментът за „ако не можем както щем, нека щем както можем“. Тъкмо не съм си водила записки скоро.

Още съм топла след Мароканското преживяване и се настройвам да пробягам през преживяното там. Колкото позволява стоенето на опашката.

Първи юли. Маракеш (Marrakech) – проломът Дадес (Dades Gorges). Пътуване през Високите атласки планини с най-висока точка Tizi-N-Tichka (2260 m) – прочитам в програмата. Чудя се това последното как да го изпиша на кирилица. Тизи-Н-Тичка? Къде бяхте в Мароко? Ами на Тизи-Н-Тичка... Я да проверя в интернет. Да. Така се изписва. Колкото и смешно да ми звучи. Ама сигурно има български думи, които на берберите им звучат точно толкова смешно, колкото тизината тичка на мен. В моя случай това си е живо невежество, щото дори не съм проучила какво значи това име и какво му е историята.

Маракеш – червеният град. От града не видяхме много, но че червенееше общата гледка – червенееше. Разбрахме, че специфичният червен цвят на къщите идвал от червената глина, която се използвала при градежа на къщите и другите сгради. Глината е в изобилие и се намира току до портите на града. Порти като порти от стари времена самият град няма. Капсъз-град. Без врати. Скромните ми познания за произхода на фамилията Капсъзови у нас. От арабски през турски, та побългарено. В Маракеш постоянно прииждали хора отвсякъде и поради това ислямът не бил практикуван твърде строго. Това разбираме от Мубарак на излизане от града.

Пътят е изключително живописен. Минаваме през берберски села. След два часа спираме за кратко. Кооператив, кафене и няколко магазина-тип сергии край пътя. Преди тях – нищо, след тях – нищо, т.е. път. Влизам в кооператива. Момичета трошат черупките на ядките на арганово дърво. Мило момиче, което се оказва невеста, на хубав английски език ни обяснява какъв е процесът на извличането, приготвянето и съответно употребата на аргановото олио. Хубави, чисти по детски лица. Питам дали фотографирането е разрешено, получавам „да“ и изваждам

фотоапарата. Естествено, купуваме арганово олио. И крем. И сапуни... Подаръците – в различни кутийки, шишенца и кутийченца, които момичетата увиват грижливо. На такива места човек просто купува неща, дори миг преди това и през ум да не му е минавало, че ще тръгне да пазарува продукти от арганово олио.

Следващият дюкян е друга история. Но и оттам си отнесохме армаган. Понякога хем разбираш, че те омайват, хем хората са ти симпатични. Пък и те от това живеят.

Пътят се вие през Високите Атласки планини. Питам Мубарак дали случайно името на планината няма нещо общо с митичния Атлас, наказан от Зевс да крепи небето на раменете си. Не е изключено, получавам отговор и си прибирам хипотезата в тефтера за по-сериозна проверка. Планинската верига наистина е внушителна.

Стигаме селцето край Казбах на Аит Бенхаду (Kasbah of Ait Benhaddou), който е включен в списъка за световни културни съкровища на UNESCO (<https://whc.unesco.org/en/list/444>).

Хапваме. Докато помня какво сме яли само да кажа, че тук не е прието да се похапват баклави, торти и други тежки неща за десерт. Динята и пъпешът са обичайните десерти при всяко меню. Грабваме по шише вода и се отправяме към Аит Бенхаду. Това е берберско селище от XVII век, строено от кирпич. За него се казва, че е изключителен образец на архитектурата на южните части на Мароко (както пробягвам през информацията за селището в интернет (fortified village in [English](#); [ksar](#) in Arabic), така попадам и на български документален филм – <https://www.youtube.com/watch?v=ePtxtW-I668>, който синтезира написаното в уикипидия и другаде. „Казбах“ може най-общо да се преведе като старинен град или град-крепост. Катерим се до най-високата му част, гледаме, радваме се, но си държим капите в ръце, щото вятърът може човек да отнесе, камо ли бялата му шапка. Иначе следва „дръж ми шапката“, в случай, че някой добронамерен сръчко се върти наоколо.

Мястото наистина е специално. Заради глинените (кирпичени) постройки, уличките-лабиринт, хората живеещи тук, тъканите, предметите и бижутата с берберски знак, изложени на няколко места. Разбирам колко малко знам, т.е. нищо не знам за берберската култура, история, да не говорим за писмеността и езика с множеството му диалекти. Но човек нали затова пътува. Да види, научи и си припомни колко малко знае.

Изкачили сме се на 1,160 метра надморска височина (3,810 ft) в средата на плато, на юг от Високите Атласки планини.

Районът на Уарзазат (Ouarzazate), в който се намира берберското село, е известен и с филмовата си студия. Разбираме, че тук са правени много филми, включително [Lawrence of Arabia](#), заснет точно в споменатото по-горе берберско село.

От разнородни източници в интернет научавам, че градът Уарзазат (Ouarzazate) добива широка известност именно след заснемането на Лорънс Арабски от Холивуд. С това се предизвикало внимание и към Kasbah Taourirt, „a magnificent structure, built by the Glaoui.“ Последният пък (наричан и Lord of Atlas) бил паша на Маракеш от 1912 of 1956 г. „Glaoui“ указва за неговия берберски произход.

Естествено, ако човек тръгне от линк към линк, то едното нещо води към друго, другото към трето, третото до пето-десето и денят отишъл. Но ний няма да правим така. Повече. Че път ни чака.

Кой сега ще ми каже докъде бях стигнала...

А, стигнала бях до долината-клисура Дадес.

Този ден беше предвиден за спускане на юг. Част от скалните образувания наподобяваха донейде красотите на Искърското дефиле. Други – не. Например познатите като Monkey's Fingers (Маймунски пръсти). Ний такива нямаме.

От този път помня красотите по пътя, преминаването през долината на розите и долината на палмите Скура (Skoura).

Мубарак спокойно може да участва в ралито Париж-Дакар. С една такава скорост се движим през дефилето, че част от снимките, които правя, придобиват ала-импресионистичен вид. Добрата новина е, че шофьорът ни е млад, но опитен, понякога спираме за фотосесии и че не само се движим, ами и стигаме за където сме тръгнали. Хотелът – в дефилето. Приказно нареден. Момчетата от персонала мили. След вечерята грабват дрънкалата и се въдворяват в ролята на музиканти.

Забелязваме, че за населените места пътните знаците показват 60 км в час. С 60 км в час на 2-ри юли преминаваме обратно през селцето край хотела. Аз изтръпвам всеки път като наближим играещи дечинки, но те сякаш си знаят и се кротват при вида на профучаващия джип. Подминаваме поне няколко възрастни жени, които носят огромни бали растителност на гърбовете си, набрана в покрайнините за изхранване на добитъка.

Втори юли, както писах по-рано, беше ден за среща с пустинята Сахара.

Преди да стигнем до нея спряхме на две места – първо в едно берберско село, от което купихме на Гари берберска премяна. Момичета, които продаваха подобни одежди явно не за пръв път обличаха туристи и ги докарваха като за снимка с берберския флаг най-отпред. Ние се включихме в играта защото защо пък не. Вече бяхме решили да купим нещо от тях. Голяма забава беше навиването на тюрбана на главата на Гари. Ама той се хареса. След това на час от пустинята спряхме край старинен кладенец. Тук излезе такъв вятър, че започнахме да се замисляме как ли ще изглежда язденето на камили през самата пустиня.

Вятърът обаче напълно утихна, когато стигнахме селото на Мубарак. На хвърлей от него беше разположено друго малко селце, в което ни очакваше пълна изненада: изпълнение на инструментална певческа и танцова група – Gnaoua Khamlia. Тези мъже свириха, пяха и танцуваха само за нас и преживяването беше страхотно. Чудиш се на кой свят си. Снимах през цялото време (с тяхно позволение), но ето и техният интернет адрес: <https://khamliagnawamusic.wordpress.com/khamlia/> Разбира се, купихме и дисковете им. Отново вътрешно (и външно) благодарих на Мубарак за включването на точно такъв вид неща в четиридневната ни програма.

За пътуването през пустинята вече писах. Но не казах нищо за Мустафа, който беше наш водач през пустинята. На 23. Къдрава черна коса, блестяще черни очи, ведра усмивка. Сладур. Интелигентно излъчване. За първи път срещам човек, който никога в живота си не е ходил на училище. Мустафа, ами ти откъде знаеш английски? Ами оттук-оттам, от туристите... Всеки ден по дума. Покрай моя роден град му давам и моята дума – wisdom.

Мустафа разпознава цифрите и буквите дотолкова, че да ползва мобилен телефон и да пише и разчита съобщения на телефона си. Иска да продължи да учи и да развива туристически бизнес. Той е грамотният човек в семейството. Мустафа, както и Мубарак са израснали в пустинята. Когато питам единия и другия как се справят в ситуация, която изисква спешна лекарска или зъболекарска намеса, те ми отговарят, че си имали билки за всичко, които, ако не да излекуват, можели да задържат процеса дотолкова, че да се стигне до най-близкия град безпроблемно.

В някакъв момент Мубарак ни е разказал за традиционните пред-сватбени и сватбени ритуали, както и за изискването (до ден днешен в по-отдалечените села) момичето да е „честно“. Понякога, ако мъж вземел жена, която е имала предишна връзка, той се самонаранявал до кръв в брачната нощ за да предостави доказателство за „честността“ на избраницата си. По принцип знаем, че ислямът окуражава свързването на мъжете с няколко жени, но сега разбираме, че те могат да бъдат най-много пет. Мустафа беше убеден, че една жена му е достатъчна. Само трябва да намери такава, която му е по сърце.

От нашия лагер в пустинята можехме да помахаме на Алжир, който, разбираме, е на не повече от 25 км. В самия лагер в палатката ни имаше ток. Имахме баня и тоалетна към палатката. Вечерята – обилна и вкусна. На свещи. Чаят – от мента, набрана в градината на семейството на Мустафа. След вечерята нашите готвачи (и сервитьори) грабнаха инструментите. Свириха, пяха. Китайските девойчета, които седяха на съседната маса скочиха. Играха. Поканиха ме да се присъедина. Играхме. Боси. В сърцето на Сахара. Гари само клатеше глава... Майо, мио майо. Не беше изненадан, обаче. След десет години... Допих си чая и зазяпахме звездите.

3-ти юли... Тук трябва да спра. Опашката се изниза. Ама я какво писане изписах... Голямото пътуване от Сахара до Фез ще остане за друг път. Както и приказния Фез.

Албумите по-добре да наредя сега:

[Marrakech – Dades Gorges](#)

[Approaching Sahara](#)

[Fes](#)

[Merzouga – Fes](#)

[Dunes](#)

[Dades Gorges - Merzouga](#)

[Gnaoua Khamlia:](#)

9 юли: скици от въздуха

Малта-Рим, Рим-Каляри, Сардиния

Ще излитаме. Самолетът маневрира за да стигне своята писта за излитане, а аз се рея из моите. Пилотът е наясно с точките на излитане и кацане, аз – не.

...

Кацаме в Рим. Междувременно, докато чакаме нашия полет за Каляри, аз съм успяла да разтоваря дебелия сим-карта от престоя ни във Валета. Много море, много нещо:

Malta 2018:

[Malta I](#)

[Malta II](#)

[Malta III](#)

Тук е най-„обраното“ албумче: Малта в 11 снимки: [Malta in 11 photos](#)

Първите три дни бяха почти изцяло конферентни, но конференцията на Dance Studies Association ([DSA Conference 2018](#)) приключи в неделя, така че имахме цял ден и половина (днес, понеделник) за разходка с лодка и други удоволствия.

На днешния ден много му се радвахме. По ред причини. Първо, когато стигнахме Малта, ние хубаво стигнахме, ама куфарите ни -- не. Ама те как и да стигнат, горките. Компютрите сигурно са давали дълго „заето“, преди да регистрират двете последователни закъснения на TAP Португал, поради което летим с две други различни авиолинии и стигаме в Малта през Стокхолм via Франкфурт. Нерде Ямбул, нерде Стамбул.

Разбира се, и друг път се е случвало багаж да не пристигне. Съвсем неотдавна куфарът Черньо беше забегнал за четири денонощия. Тъкмо се бях приготвила да си свия пола от вестници и той се появи. Конференцията в Белград свършваше в неделя, Черньо довтаса (контузен и овързан) в събота. Този куфар изобщо се оказа голямо миткало. Трябваше да го кръстя Митьо. Обаче вече е късно. Последният път си дойде с пукнато ребро. Явно се беше сбил с някой по-як от него, та голямо наместване падна впоследствие.

Пристигаме в Малта следобеда. Багажът ни го няма, както уточнихме. Тяхкаме се умерено. Никой не рита. Попълваме съответните формуляри. Служителка ни изслушва внимателно и се опитва да разбере кой закъснял, кой не успял и защо куфарите ни ги няма нито по летищата, нито в системата.

Такси до центъра на Валета. Вечерта – прием в гранде хотел за откриването на конференцията на Dance Studies Association. Ние с Гари сме пътували 24 часа. Прилично облечени сме, но чак пък за прием...

Докладът ми е още в първия ден. Двата с Гари сме все така прилично облечени, но отдавна ни се иска да се преоблечем. Философски сме приели ситуацията, че каквото такова.

Свършва нашата сесия. Успешно. Ура. Хубави отзиви.

Имаме кратка следобедна почивка и с любимия мъж тръгваме към наетия от нас апартамент. Той се намира в стара сграда току срещу университетската. Първоначално нямаме намерение да се връщаме, защото паузите са кратки, но все пак решаваме да вземем малко въздух и да оставим лаптопа. В момента, в който Гари отключва външната врата и аха да влезем, на улицата спира кола. Не е такси, няма външни оразличители. Шофьорът-жена излиза и пита: „Да ви липсва багажа?“ Не знам кое е било по-красноречиво: изражението на лицето ми, или ясното „Йес“. Мъж-придружител изскача от колата, сваля Сребрьо и Черньо 2 и...

Дотук. С тези едночасови полети е така. Тъкмо си литнал и започват да те съветват усилено да си затвориш лаптопа.

12 юли 2018 г.

Тръгваме от Каляри за Барумини. Пътуваме с Андреа, нашия домакин от Антика Т'оре. Това, че Андреа е свободен тази сутрин и че може да ни закара до Барумини, си е жив късмет. Дотам автобус не ходи. Няма автобус и от Барумини до Ористано -- нашата следваща дестинация. От Ористано пък сме си намислили да пътуваме до Алгеро (в този град преди време се били заселили много испанци, отбеляза Андреа). После ще поемем към Санта Тереза, откъдето пък ще вземем ферибота за Корсика. От Фумини пък ще летим за Барселона.

От Каляри до Барумини се стига така, както се стига от Кърджали до Перперикон, само че разстоянието е два пъти по-дълго. Иначе руините са... трябва да проверя къде и как се засрещат, защото: Su Nuraxi Archeological site consists of a monumental quadrilobate complex – четем в брошурата и разбираме, че основите му се поставени някъде 14 в. преди Христа. Различни построения са били вдигани и сваляни през годините -- за тях придобиваме представа както от рисунките, които нашата водачка ни показва, така и от самите разкопки.

Питам Андреа за надписите „Сардиния не е Италия“ и той ми казва, че много хора са се простили с живота си в името на това Сардиния да бъде независима държава. „Но сега това е невъзможно“, допълва той. Разбираме и това, че тук всяка провинция има свой език, не диалект, а език и че хората от Сесари не биха могли да разберат езика на онези от Каляри. Разбира се, официалният език е италиански. Андреа споменава, че по тези места намирането на работа е проблем.

На 11 юли видяхме друго пра-място, което не може да се нарече точно радостно, макар че е определено слънчево -- некропол от 3-5 век преди Христа. За него разбираме от списание. Списанието се оказва в ръцете на Гари, след като на опашката за отвеждане към самолета разменя няколко думи с млад мъж. Младият мъж се оказва родом от Сардиния. Той разбира,

че за първи път ще видим Сардиния, казва ни, че обожава родното си място и тика в ръцете на Гари въпросното списание. Там няма информация къде можем да видим тези изкопани в скалите правоъгълни дупки-гробове, а и при търсенето в интернет нито една ключова дума не отворя линк към локацията на този вечен скален дом. Добре, ще чакаме да съмне, та да питаме Андреа. Съмна. Кафе. Андреа: О, ама то е съвсем наблизо. Ако искате, тръгнете пеша, ако не, ще ви закарам. Само трябва да изчакам пристигането на един гост.

Мъдро решихме, че е най-добре да тръгнем с Андреа. Имахме само този ден за Каляри. На девети юли пристигнахме от Малта през Рим в полунощ, така че дните за посещение се сведоха до...

17 юли, Корсика, Порто Векио

В очакване на... Не, не на Годо. В едно кафене сме в стария град. Чакаме да стане два часа за да вземем такси и стигнем до съседното на Порто Векио пристанище. Резервацията ни е за апартамент, който може да ни приеме след пет и половина, а сега е един. Тръгнали сме от Бонифацио сутринта. Станали сме в осем за да вземем *ла петит трайн* до пристанището, а оттам – автобус до Порто Векио. Автобусът тръгва в десет. Изпили сме си кафето, застанали сме на спирката на влакчето пред хотела и чакаме да стане девет и половина, когато влакчето тръгва по разписание. Става девет и половина. Няма влак. Ни петит, ни грандит. На самата спирка -- кола. Идва възрастен мъж и се опитва да я запали. Ръм-ръм. Не ще. Човекът се тюхка на френски. Аз гледам от високото иде ли влак, но не. Нищо не иде. Времето напредва. Десет без двайсет. От високото на стария град, където е нашият Ле Роял, до ниското, където е пристанището с автобусната спирка има поне шест минути с возило. Възрастният мъж спира една по-голяма кола. Шофьорът откликва и започва да захранва акумулатора на нашия познат. Обяснавам на развален френски, че изпускаме автобуса за Порто Векио. По-младият: ами не мога да ви закарам, захранвам акумулатора... По-възрастният обаче разкачва кабелите, приканва Гари да натоварят куфарите на по-голямото возило и газ – към пристанището. Човекът спира срещу автобуса. Отказва заплащане. Пресичаме, товарим куфарите в багажника, купуваме си билетите и автобусът тръгва.

Ами ако не беше се развалила оназ кола... Ами ако човечецът не беше така добър... Ама, помагат Небесните. Благодарим.

Порто Векио.

Пием по сок в кафето срещу пристанището. Разузнавам кое-що наоколо и разбирам, че тук най-добрият вариант е да се наеме кола. Да, но на Гари не му се кара из тез тесни, криви улички и аз напълно го разбирам. Неговият стрес – мой стрес, щото някой трябва да навигира, а аз познавам от пръв път кой ще да е той.

Вземаме влакче до центъра на града, пием втори сок. Притичвам до туристическия офис за да разбера, че няма къде да оставим куфарите си до пет и където и да ходим трябва да си ги търтим с нас. Еле, дотърсихме ги до трето място. Гари пие втора бира.

Какво ще донесе следобеда още не знаем.

За предишните дни... Те бяха толкова наситени, че за ноти време не остана. Вчерашният ден, 16-ти юли, беше време за морски екскурзии около Бонифацио. Вече от опит знаем, че не е добре френският да не ти е добър. Бонифацио, и доколкото разбираме, цяла Корсика, си е място за почивка на французи. Екскурзководите говорят само на френски, служителите в офисите, които предлагат морски разходки, също.

Пристигаме в Бонифацио на 15-ти юли. Взели сме ферибота от Санта Тереза. На влизане в града – картата на Сардиния и Корсика, а пред нея – дървена маса, на която е калиграфиран познатия профил на африканец с бандана, която е на челото му, не на очите. „Вдигни очи“ - послание. Възможност да видиш света, да бъдеш свободен. Това ни обясняват в кафе в центъра на Ористано няколко дни по-рано.

Дните отзад напред са се изредили така:

16-ти: Бонифацио, Корсика

15-ти: Ферибот фром Санта Тереза до Бонифацио

14-ти: Алгеро (цял ден екскурзия до Neptun Grotto и наоколо с едно разлюляно море на връщане

13-ти юли: Пътуваме от Ористано до Алгеро

12-ти юли: Сутринта нашият мил домакин Андреа от Антика Торе в Каляри ни закарва до Барумини – археологическа находка, която абсолютно си струва визитата. Барумини е на около 40 км от Каляри и дотам не можеш да стигнеш с автобус, както май писах по-рано. Добрият Андреа ни изчаква цял час и половина да разгледаме комплекса, след това ни закарва до съседното село, откъдето вземаме автобус до Ористано. На гарата един пиян чичо се опитва ли, опитва да подем разговор с Гари, но не му се получава. Интересно беше да се наблюдава. Не толкова интересно, обаче, както в онова пловдивско село, където един пийнал дядо обясняваше нещо на Гари цяла вечер и така и не осъзна, че събеседникът му бъкел не разбира. Гари обаче кимаше така радушно, че двамата се разделиха като стари приятели.

...

Албумите от Сардиния:

[Cagliari – Sardinia 2018](#)

[Necropoli di Karalis - Cagliari, Sardinia](#)

[Su Nuraxi di Barumini](#)

[Oristano – July 2018](#)
[Tharros – Oristano, Sardinia 2018](#)
[San Giovanni di Sinis \(Cabras\) 2018](#)
[Oristano – Alghero](#)
[Sea Pics – Sardinia 2018](#)
[Sea Photos Selection – Sardinia 2018](#)
[Neptun Cave – Sardinia](#)
[The Storm Near Neptun Grotto – July 2018](#)
[Goodbye, Alghero!](#)

...

Следобедът на 17-ти юли се е развил по най-прекрасен начин. При сутрешното ми обхождане на пристанището на Порто Векио, аз съм прибрала брошура, на която пише Акуавижън. Обадила съм се на посочения телефон, разпитала съм за разписанието, а също и дали ще ни вземат на лодката с двата велики прътляка. Да, казва добър глас. Па проблем. Чудесно. Сега трябва да намерим такси до този Порт Ла Пинарело, който се оказва на около осемнайсет-двайсет километра от Порто Векио. Намирането на такси не е от най-лесните неща по тези земи. Но намерихме си помагач – стигнахме.

В Пинарело – прекрасен плаж с тюркоазена вода. Примъкваме прътляците и се настаняваме в остъклената подводна зала, в която се чувстваш като да си в средата на огромен аквариум. Тюркоаз на корем, подводни храсти, рибки между тях. Свършва разходката. И тук се запознаваме с Лиза, студентка по биология, която през лятото стои в една будка край пристанището и обяснява какви екскур...

18-ти юли

Казваме довиждане на Корсика. Драсвам бележка от самолета. Наредила съм и корсиканските албуми:

[Approaching Bonifacio - July 2018](#)
[Bonifacio - Corsica 2018](#)
[Bonifacio - Porto Vecchio - Port de Pinarello](#)

Излетели сме от летище „Фигари“. Лесно се помни, ако си помисли човек за Фигаро, а нашата програма е точно Фигаро-тук-Фигаро-там-Фигаро-горе-Фигаро-долу. Летим за Париж (Шарл Де Гол), откъдето се прекачваме за Барселона. Би било чудесно да имахме още един, един само ден в голямата бяла къща Сирнеа край Порто Векио, която се намира на село. Нещо като Панчарево за София, но в умален мащаб. В къщата – басейн и няколко стаи една до друга, но отделени така

че да не си пречат. Тишина. Гугутки бели гълъби. Поплувах десетина минути, не мож се устои на такваз благодат. Благодарих, благодарих... От нашата домакия разбираме, че Сирнеа е някогашното име на Корсика. От младото момиче Лиза пък, която беше наша вълшебна помощница предния ден разбираме, че знамето с чернокожия профил и банданата през челото е знамето на Корсика. Що не провери по-рано, бе моме, викам си. Разбираме също, че в училище се изучава и корсиканския местен език, който много приличал на италианския. Това ми напомня казаното от Андреа от Каляри, че всяка провинция в Сардиния си има свой собствен език, не диалект, а език. Ама това и в Андора го чухме. Богат свят, много езици и всеки си е башка. Андора пък е някаква друга приказка вълшебна. Ама оттам нямам ноти. В Барселона пък не ни останаха ни дъх, ни крака, та до нотите не стигнахме. Ама и снимката разказ:

Barcelona

[Barcelona I - July 2018](#)

[Barcelona II](#)

[Barcelona III](#)

[Barcelona IV](#)

[Caught from the Bus - Barcelona 2018](#)

[Catalunya Art July 2018](#)

[Gala - Dali; Catalunya Art Museum](#)

[Miro - Barcelona 2018](#)

[Miro selected](#)

...

След Барселона:

[Barcelona – Andora – Toulouse](#)

[Andora \(only\) 2018](#)

[Toulouse \(only\)](#)

[Toulouse - Rennes-Le Chateau - Avignone - Carcasonne \(all together\)](#)

[Rennes le Chateau \(only\) 2018](#)

[Carcasonne - France, July 23 2018](#)

[Avignone - Nice July 2018](#)

[Nice July 2018 - Canon Photos](#)

[Milano, July 26](#)

...

27 юли, събота

Дните на голямото ни пътуване се извъртяха, извървяха, изтекоха. С Гари летим от Милано – Малпенса в различни посоки. Той към Портланд, аз към Будареща. Пристигнахме в Милано предната вечер с автобус от Ница. Хотелът ни се казва „Лондон“, но за сметка на това има асансьор. И е в самото сърце на града.

Вчерашният ден започна със закуска на... не на тревата, на тераса. Терасата – в дома на Нено и нейните син и дъщеря. Закусваме на терасата към апартамент, който в момента е свободен, вместо в кухнята, защото сме си станали много симпатични от пръв поглед.

Закуската – класика. Френско хлебче с мармалад и кафе. Сградата е столетница, т.е. асансьор няма. Апартаментът е на петия етаж. Жорж, синът на Нено, ни посреща в жежкия следобед на 26-ти юли и геройски пренася големите куфари.

Много малко време имаме за този прекрасен град. Стаичката – сепла, декорирана с текстилни пана от Изтока. Тоалетната и банята са общи за всички наематели. Драконът на стената – си е лично за нас. Аз това го знам предварително. Знам и че апартаментът е на петия етаж. Наемам го обаче, защото е в центъра и наемът е приемлив. В обявата стопанката Нено е оставила следното писъмце: „Молбата ми е гостите да си оставят обувките пред вратата.“ Тази молба, в съчетание с вида на стаята, ми беше напълно достатъчна да ме убеди, че това е нашата стая.

Жорж вече е пренесъл багажа и ни е оставил упътване как да се свържем с Неноз (интернетът за гости). Виждаме Нено, Нено1, Нено2, но Неноз – не. Излизам от стаичката и в коридора – Нено. Веднага я познаях, без да съм я виждала. Тънка фея с дълги коси и блестящи очи. Аз съм Нено. Аз съм Даниела. Тя държи лаптоп в ръка, аз държа лаптоп в ръко. Аз съм българка, но със съпруга ми идваме от Щатите. А-а-а, България... Здравейте! Как сте! Казва Нено на звучен български език. Вие да не сте от България, питам. Не, но когато бях дете, бях за три месеца на гости в България. Знаем „закуска“, „градина“, „здравейте“ ... Българка значи. Как се радвам. Е, известно време бях и омъжена за половин българин, половин алжирец...

Кимам. Знаем как е със смесените бракове.

Вече сме преминали в кухнята. Разбирам, че Нено постоянно пътува през последните години, особено в Азия. Нено ме пита с какво се занимавам и аз отговарям, че съм танцов антрополог. Ооо, възкликва тя. Колко интересно. Съгласявам се на мига. Добавям, че първата ми професия е хореография, а след това са дошли разни други интереси и изследователски страсти.

Междувременно и Гари се е появил на вратата с лаптоп в ръце. И той търси Неноз. Намира самата Нено. Представям го. I am a musician, казва той. А, колко хубаво – плясва с ръце Нено. Съсч а уандърфъл капъл. Той музикант, тя хореограф... Гари, радвам се да се запознаем.

На френски сигурно е Гарù, вмятам. Като Ромен Гарù. Тук вече се разпознахме окончателно и направихме връзката. И двете явно в някакъв момент от живота си бяхме изпитали

въздействието на този омайник Ромен Гарѝ. Какво можем да видим за един следобед – питам. Шагал, казва тя. Музеят на Шагал.

Минути преди това Жорж, добрият Ненин син ни беше дал брошура с музеите в Ница, но музеят на Шагал не беше там. Музеят на Анри Матис обаче беше.

Нено ни поръчва такси до музея на Шагал. Докато чакаме, аз я питам за ресторант, в който готвят местна храна. На мига получавам отговор: La Petit Lakris в Стария град. Веднага се обажда да ни направи резервация и ни описва като най-драги гости, които заслужават специално внимание.

Благодарим. Прегръщаме се като сестри и затропкваме по стълбите надолу, където вече ни чака таксито.

Музеят Шагал. Музеят не е голям. Но платната огромни. Като и мащабът на художника. От един от постерите разбирам, че е Шагал е определян едновременно и като еврейски художник, и като модернист. Аз знам, че е с руско потекло, но сега разбирам, че всъщност е роден в Беларус в семейството на евреи. Заминава за Париж тъкмо навреме преди избухването на революцията в Царска Русия. Ако се беше забавил с някоя и друга година, сега едва ли щяхме да се любиме на библейските платна на Шагал. Може би нямаше да има Шагал.

В музея разпитваме какво още можем да видим в града преди музеите да затворят. Питам и дали в Ница има туристическо бусче за да разгледаме наоколо, докато главите ни се проветряват от многото впечатления. Да, имало било бусче. Някой бил забравил брошурата на входа на билетното гише.

Отивам. Трябвало да има спирка точно през парка и веднага вдясно. Минаваме през парка, кривваме вдясно и там действително има спирка, но на спирката няма и грам указание, че тук спира и туристическо возило. Ами, план Б.

Не, не беше така.

От музея на Шагал взехме такси до музея на Матис, макар че вторият е само на два километра от първия. Всъщност, оказва се, че в музея на Матис има специална изложба, която представя приятелството между Матис и Пикасо – с платна и от двамата. Ето оттук се понесохме към парка, през парка – по стълбите, след стълбите - спирка, но... Другото вече го писах.

План Б. Градският автобус номер 15, с който стигаме до центъра на града. А там...

Хайде, стига толкова. Макар че ми се щеше да опиша как стигнахме до летище Малпенса. И по какво познахме, че жената с момченцето до нас е българка. Ама това другият път.

...

28 юли (нога във фейсбук):

Today we are in two different parts of the world – Gary reached safely home, Dani is in Budapest on her way to Szeged (for the 30th Symposium of ICTM Study Group on

Ethnochoreology). But it was such a wonderful month of traveling and exploring the world. We are extremely thankful to all our hosts, supporters and new friends. But first, to our angels ☺

...

Не, трябва да включа престоя в Будапеща и изложбата на Фрида Кало – нея пък съвсем не я очаквах това лято; дойде като допълнителен подарък от пребиваването в Будапеща преди полета до София.

[Budapest I](#)
[Buda at Night August 2018](#)

Самата изложба побрах в линк към този пост:

An unexpected and exciting end of a 40 days trip, mostly with Gary, designed around two conferences and one symposium in different parts of the world (applied ethnomusicology in Lisbon, dance studies in Malta and ethnochoreology in Szeged). Mexico was not included in our ten-countries itinerary but I went there. As we travel in time and space because of the artists and writers that speak to us.

[Frida Kalo – Budapest](#)

Пътуването до България след това също донесе много цвят:

[Smolyan, Bulgaria 2018](#)
[Walk Through Smolyan Art Gallery 2018](#)
[Smolyan Art Gallery II](#)

Може би следващото пътуване ще е до Мексико, макар че предстоящата конференция на ICTM през 2019 е в Тайланд. Но какво пък. Пътищата имат различни измерения.